

Új lendület az ingyenes irodai programcsomag kifejlesztésére: LibreOffice
A projektnek közel négyszáz aktív hozzájárulója van

NAGY ÁKOS

Amennyiben a kedves olvasó nem hallott róla, ez az ingyenes irodai programcsomag nem más, mint az OpenOffice.org irodai programcsomag utódja, egészen pontosan egy belőle kivált projekt, a LibreOffice. Röviden összefoglalva a történetét: az OpenOffice a Sun tulajdona volt és egyben ez a multinacionális cég felügyelte a projektet, 2000-ben amikor nyílt forrásúvá tette a frissen felvásárolt StarOffice-t, megígérte, hogy rövidesen a projekt felügyeletét és irányítását kiszervezi egy külső szervezetbe, amely projektjének irányításába már más cégek, személyek is beleszólhatnak volna.

Ez nem történt meg, így minden apró változást a Sun hagyott jóvá. Mi több, voltak olyan fejlesztések amelyek éveket vártak arra, hogy bekerüljenek a kiadásba. Ezt kompenzálóan megjelent a Go-oo projekt, amely ezeket az extrákat külön integrálta egy külső forrásba és ebből kiindulva többen saját változatot készítettek. Ilyen volt a magyar FSF.hu féle OpenOffice, amelyet Tímár András készített és az Oxygen Office Professional, amely Szalai Kálmán munkája. Ez és az ehhez hasonló pótprojektek és a mögöttük álló közösségek mind beleolvadtak a LibreOffice-ba.

Miután az Oracle felvásárolta a Sun-t, egyre nőtt annak az igénye, hogy végre történjen valami előrelépés, de nem történt semmi, sőt az Oracle úgy tűnt, hogy még inkább hanyagolni akarja a kiszervezést.

Ezt megsejtve a tavalyi Budapesti OpenOffice konferencián a projekt független fejlesztői létrehozták a Document Foundation szervezetet, és bejelentették a LibreOffice projektet. Az Oracle meghívót kapott, hogy csatlakozzon a projekthez, és adja át az OpenOffice brandeket, weblapot, stb., de a cég ezt nem tette meg. 2011 közepe környékén teljesen befuccsolt az OpenOffice projekt, senki sem fejlesztette kintről, ezért az Oracle átadta az Apache alapítványnak, amelynél közösség hiányában stagnál a projekt, azaz gyakorlatilag halott. Úgy vélem, esetleg az IBM fog hozzányúlni, hogy a saját Lotus Symphony projektjét abból a forrásból vigye tovább, bár az a kódbázis annyira elavult, hogy öngyilkosság lenne vele foglalkozni.

Alig több mint 1 éve alakult meg a szervezet, és eddig két stabil ágon összesen 9 stabil kiadást jelent meg. és körülbelül 25 ezer patchet küldött be a mintegy 330 aktív hozzájáruló (az OpenOfficenál ezt a szám 100 körül mozgott). A programcsomag sebessége többszörösére nőtt, szinte mindent optimalizáltak, a kódot kitisztították, bárki által használhatóvá és fejleszhetővé tették, és elkezdték újraírni a kritikus részeket, mint például a Calc alapjait.

Engedjék meg, hogy a programcsomagról írt rendkívül hasznos könyvet ajánljak Önöknek. Igazából ez a leghasznosabb, amiről tudomást szerezhet a kolozsvári közélet, hiszen ennek a kötetnek a segítségével a ma használt kőkorszaki kiadványszerkesztésüket megreformálhatják (az civil szervezet és kidók jelentős része wordot és rettenetesen elavult kiegészítőket használnak szerkesztéshez), és egy kiadványszerkesztésre alkalmas programmal, fejlett technológiákat alkalmazva vihetik tovább. A könyv itt tölthető le: <http://numbertext.org/libreoffice/libreoffice.pdf>. A könyvet Németh László írta, aki a jelenleg létező legjobb magyar helyesírási szótár karbantartója. A könyv ingyenesen letölthető,

terjeszthető.

Sokaknak furcsa a LibreOfficeban, hogy az alapértelmezett dokumentumformátum OpenDocument, nem .doc, .xls, .docx, stb. Ezt sokan hátrányként fogják fel, de ez az igazi előnye a programcsomagnak, mivel jelenleg az OpenDocument az egyetlen jelenleg használt ISO által szabványosított dokumentumformátum. Az Európai Unió több intézményében ez a kötelező alapértelmezett formátum és lassan az EU összes tagállamában ez fog elterjedni alapértelmezett formátumként, mivel csak ez garantálja a dokumentumok hosszú távú felhasználását.

*A szerző a kolozsvári Codespring Kft. (www.codespring.ro) rendszergazdája

A Document Foundation (TDF) szeptember végén ünnepelte a LibreOffice 1 éves születésnapját. 2010. szeptember 28-án hozták nyilvánosságra a LibreOffice projektet, és ekkor jelent meg az első bétaverzió is. *„Hihetetlen, hogy mennyi mindent értünk ezalatt az egy év alatt”* – mondta Charles Schulz, a Steering Committee tagja. *„Nézzük a számokat: a TDF-nek 136 tagja van, a tagságot mindenki a projekthez való jelentős hozzájárulással érdemelte ki. Körülbelül 270 fejlesztőnk és ugyanennyi honosítónk van, közülük sokan TDF-tagok is. Célunk, hogy még több embert vonzzunk a projekthez. Több, mint 100 levelezőlistánk van, amelyre 15 ezer ember van feliratkozva. Világszerte több ezer újságcikk jelent meg rólunk az elmúlt évben.”*

A LibreOffice 330 kódhozzájáruló munkájának eredménye – beleszámolva az OpenOffice.org egykori fejlesztőit is. Több mint 25 ezer commit érkezett a git repositorykba. A fejlesztőközösség kiegyensúlyozott a vállalati és önkéntes fejlesztők között. A SUSE és az önkéntesek commitjai 25–25%-ot tesznek ki, további 20–20% jött a RedHat-tól és az OpenOffice.org kódbázisából, a maradék pedig a TDF megalakulása előtt is aktív hozzájárulóktól, a Canonical fejlesztőitől, és egyéb szervezetektől (pl. Bobiciel, CodeThink, Lanedo, SIL és Tata Consultancy Services) érkezett.

Az erőfeszítések eredménye nem maradt el. A LibreOffice ma az egykori StarOffice kódbázisából építkező leszármazottak közül a legjobb, akár a sebességet, akár a megbízhatóságot, akár a funkciógazdagságot nézve. Az InfoWorld szerint: *„Az új funkciók azt jelzik, hogy a fejlesztők az eddiginél jobban koncentrálnak a teljesítmény növelésére és a szoftver üzleti felhasználásra való alkalmassá tételére, mint más szoftverek egyszerű utánzására.”*

„A Document Foundation működésének első évében több fejlesztőt vonzott maga köré, mint az OpenOffice.org egy évtized alatt. Ezt az újonnan jöttekhez való barátságos hozzáállásnak, és a copyleft típusú licencnek köszönhetik, valamint annak, hogy nem követelik meg a szerzői jogok átruházását, illetve megosztását.” – mondta Norbert Thiebaud, aki az elsők között csatlakozott a LibreOffice projekthez 2010. szeptember 29-én, és jelenleg a TDF Engineering Steering Committee tagja.

2011. január 25-én jelent meg a LibreOffice első stabil kiadása. Azóta a LibreOffice-t 6 milliónál többen töltötték le a 81 TDF tükörszerverről. Ha a külső szervereket (pl. Softpedia) is hozzávesszük, a letöltésszám 7,5 millió körül van. Ezen kívül sokan CD-ről, például az online elérhető ISO-t kiírva vagy újságmellékletként adott CD-ről telepítettek LibreOffice-t. A TDF becslése szerint 10 millió olyan LibreOffice-felhasználó lehet, aki maga telepítette a szoftvert. 90%-uk Windowst használ, 5%-uk Mac OS-t.

A Linux-felhasználók a LibreOffice-t a disztribúciójuk részeként kapják. A 2011-es új vagy frissített Linux-telepítések számát tekintve (forrás: IDC) a TDF 15 millióra becsüli LibreOffice-felhasználók számát Linux alatt. Minden Linux-disztribúció LibreOffice-t szállít.

A fentiek szerint világszerte 25 millió LibreOffice-felhasználóval számolhatunk. A TDF azt szeretné, ha az évtized végére 200 millió LibreOffice-felhasználó lenne.

„Amikor az OpenOffice.org körül munkálkodó közösség elhatározta, hogy egy független, közösség által vezetett projektet hoz létre, izgatott voltam, és szerettem volna, hogy sikerüljön nekik. Úgy gondoltam, hogy azzal segíthetem elő legjobban a sikerüket, ha én magam is részt veszek a munkában, ezért az első nap csatlakoztam. A LibreOffice dokumentációján és a webes tartalmak létrehozásán dolgozom, egy Alfresco rendszert üzemeltetek, és segítek a marketinges csapatnak. A LibreOffice valóban egy élő, pezsgő, aktív projekt, és mindannyian elkötelezettek vagyunk aziránt, hogy ez a sikertörténet folytatódjon.” – mondta David Nelson, aki szintén az első nap csatlakozott önkéntesként, és érdemei elismeréseként a Document Foundation tagja lehetett.

Forrás: www.libreoffice.hu

*****

A LibreOffice megkapta az Open World Forum díját, a legjobb szabad szoftver kategóriában. A díj célja, hogy népszerűsítse a szabad szoftvereket. Az egy éves LibreOffice olyan „régimotorosokat” hagyott el, mint a 7-zip, a Blender, a GeoGebra, a GIMP, a PDFCreator, a Scribus, a Tux Paint, VirtualBox.